

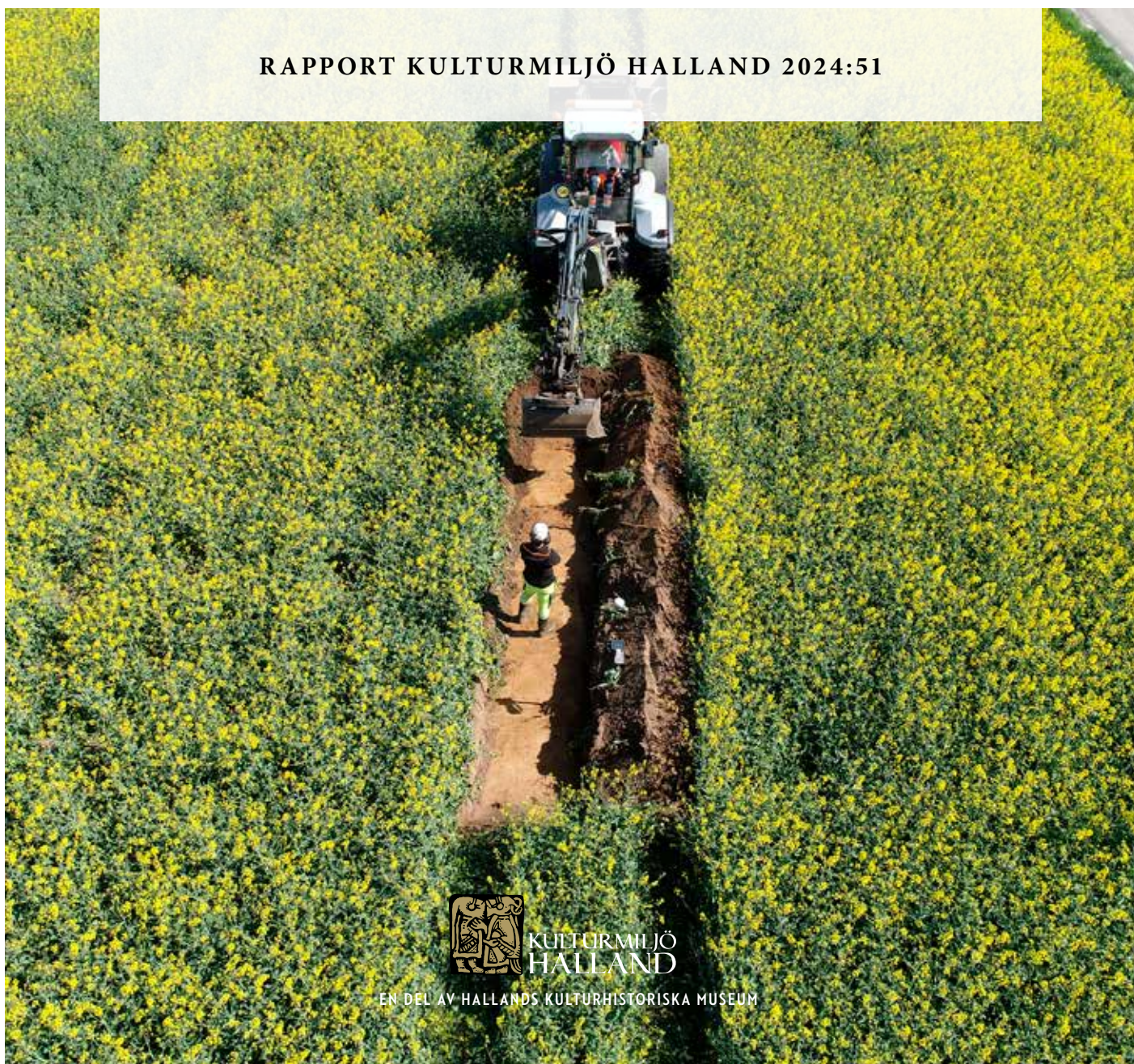
ARKEOLOGISK UTREDNING 2024

Linda Wigert

VATTENLEDNING MELLAN EDENBERGA OCH RÄNNESLÖV

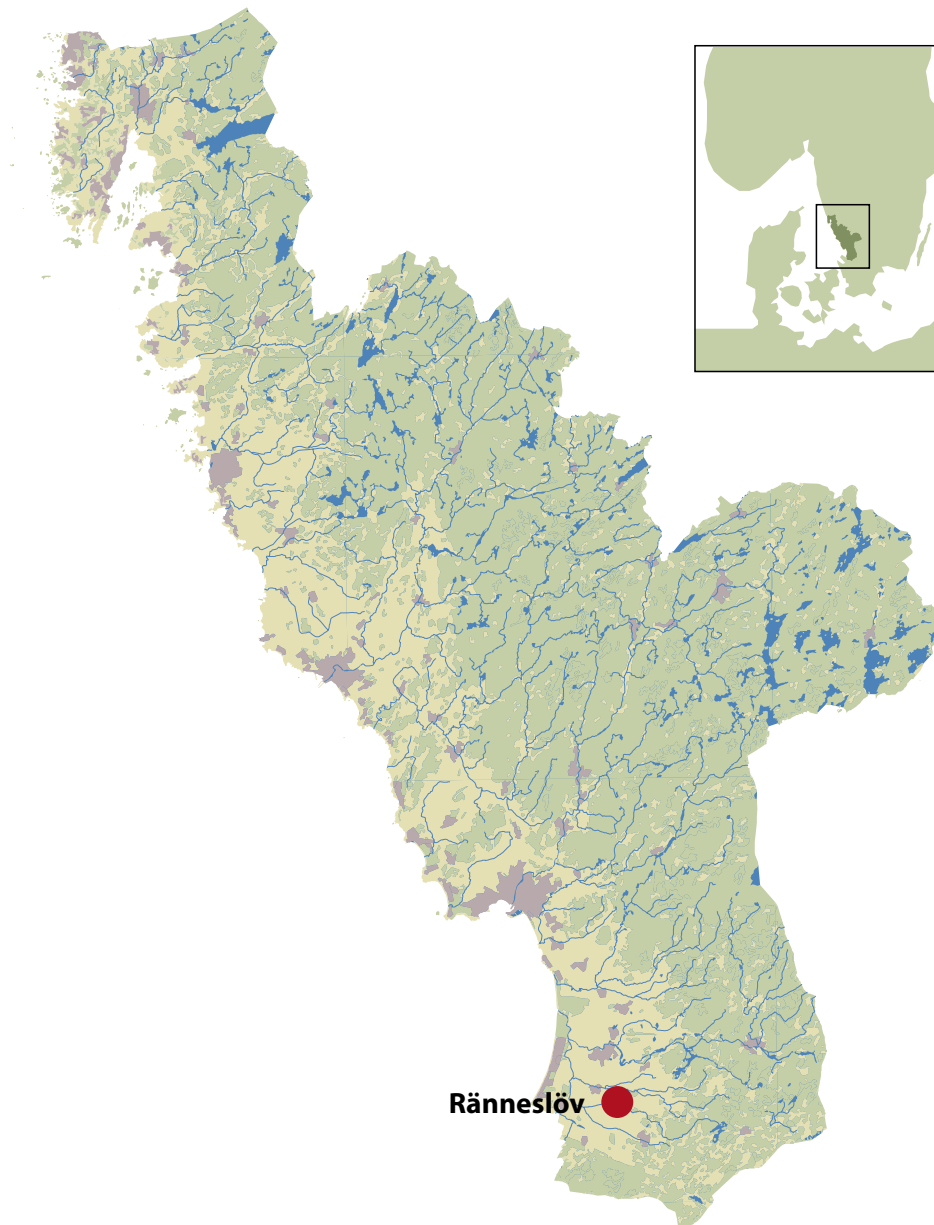
Halland, Laholm kommun, Ränneslöv socken, Edenberga 4:6, 5:30, 9:14, 16:1, 17:1, S:17, S:18
samt Ränneslöv 10:34, 21:1. L1997:9992 och L2024:1978

RAPPORT KULTURMILJÖ HALLAND 2024:51

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM

Ränneslöv

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2024

Arkeologisk utredning 2024.

Bild framsida: Arkeolog Jonas Carlsson övervakar arbetet vid schakt 476. Foto mot norr (Fotonr. 2023-43-43).

Foto: Linda Wigert.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Topografi och fornlämningsmiljö	3
Syfte och metod	7
Resultat	8
Tolkning	12
Åtgärdsförslag	17
Referenser	17
Tekniska och administrativa uppgifter	17
BILAGOR	18
Bilaga 1 Fotolista	
Bilaga 2 Schaktlista	
Bilaga 3 Anläggningslista	
Bilaga 4 Lämningslista	

Figur 1. Utredningsområdets läge markerat på Lantmäteriets karta. Skala 1:50 000. (CC).

SAMMANFATTNING

Kulturmiljö Halland har på uppdrag av Laholmsbuktens VA AB utfört en arkeologisk utredning inom fastigheterna Edenberga 4:6, med flera, enligt Länsstyrelsens beslut 431-8060-2023. Orsaken till den arkeologiska utredningen är att Laholmsbuktens VA planerar att anlägga en ny vattenledning mellan Edenberga och Ränneslöv. Arbetet utfördes genom sökschaktning och arkivstudier. Två boplatssområden samt en ensamliggande härd påträffades och har registrerats i Kulturmiljöregistret som L2024:1978, L2024:2811 och L2024:2621. Utbredningen och den antikvariska statusen för boplatss L1997:9992 har justerats.

Kulturmiljö Halland bedömer att en arkeologisk förundersökning bör utföras vid boplatssområdet, L2024:1978, om exploatörens planer kvarstår. Därtill hade en datering av den ensamliggande härden kunnat bidra till förståelsen av hur och när landskapet i området nyttjats och översandats.

BAKGRUND

Laholmsbuktens VA AB planerar att anlägga en ny vattenledning mellan Edenberga och Ränneslöv, Ränneslöv socken, Laholms kommun, Hallands län. Planerna berör fastigheterna Edenberga 4:6, 5:30, 9:14, 16:1, 17:1, S:17 och S:18, samt Ränneslöv 10:34 och 21:1. Arbetet med vattenledningen kommer att ske genom schaktgrävning inför nedläggning av rör samt eventuellt genom styrd borrhning. Arbetsområdet sträcker sig över ytor som ännu ej undersökts arkeologiskt. Dessutom passerar området genom östra kanten av boplatss L1997:9992 och intill platserna för de numera borttagna gravhögar, L1997:9389 och L1997:9457. Länsstyrelsen i Hallands län bedömde därför att en

arkeologisk utredning var motiverad inom området. Beslut 431-8060-2023, om arkeologisk utredning, fattades av Länsstyrelsen i Hallands län med stöd av 2 kap 11§ i kulturmiljölagen (1988:50) samt Riksantikvarieämbetets föreskrifter och allmänna råd om uppdragsarkeologi (KRFS 2017:1).

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Utredningsområdet ligger på Laholmsslätten, mellan Edenbergaån och Smedjeån, figur 2. Marken består av isälvsediment av sand och topografin karakteriseras av ett böljande åkerlandskap, vilket delvis skapats och tidvis omformats av flyktiga flygsanddyner.

Figur 2. Utdrag ur fastighetskartan. Utredningsområdet markerat med blå linje. Fornlämningar markerade med rött, övriga kulturhistoriska lämningar markerade med blått. Skala 1:10 000.

Figur 3. Drönarfoto över utredningsområdet. I förgrunden, den norra delsträckan genom tätare växtlighet. I bakgrunden, den södra delsträckan över två rapsfält och ett öppet fält. Foto mot sydväst (Fotonr: 2024-43-44). Fotograf: Linda Wigert. Godkänt för spridning enligt Lantmäteriets beslut: LM2024/034214.

Utredningsområdet är 16 467 kvadratmeter stort och består av två delsträckor, belägna 30–34 meter över havet, figur 3.

Den norra delsträckan är cirka 220 meter lång, 15 meter bred och löper genom ett skogsområde vid byn Gråberg, strax söder om småorten Edenberga. Här varierar vegetationen och topografin mer än i söder. Dels är området beväxt med mogen tallskog och lågväxande ris på en sandig höjd. Dels är området beväxt med glesa tallar och tät sly, på kuperad och bedömt omgrävd mark. På kartor från mitten av 1800-talet bestod området av öppen sandmark, delvis beväxt med ung granskog. Längs med delsträckan löper en äldre gångstig vilken korsar den sandiga höjd som reser sig mellan Edenberga och Gråberg, figur 4. Gångstigen finns utmärkt på kartor från 1842 och kan bedömt ha ännu äldre anor (Lantmäterimynderheternas arkiv 1842).

Den södra delsträckan är cirka 820 meter lång, 15 meter bred och löper genom öppen åkermark, direkt väster om Edenbergavägen, strax norr om tätorten Ränneslöv. Större delen av jordbruksmarken har varit del av byn Ränneslövs inägor, åtminstone sedan slutet av 1700-talet (Lantmäterimynderheternas arkiv 1783).

Kulturmiljön i det direkta närområdet präglas av fyndplatser av flintartefakter, bortplöjda gravhögar och enstaka boplatser från sten- och järnålder. Flintfynden verkar enligt informationen i Kulturmiljögästret härstamma främst från neolitikum, men flera av platserna är registrerade efter fynd av odaterbara flintavslag (exempelvis L1997:9267, L1997:9237 och L1997:9392). En ensamliggande härd, L1997:7654, har påträffats på djup om 1,5 meter under markytan, vilket tyder på att översandade markhorisonter och arkeologiska lämningar kan finnas bevarade djupt under ploglagret. Inom en radie av 1 kilometer från

Figur 4. Jonas övervakar schaktningsarbetet vid schakt 200, i norra änden av utredningsområdet. Den äldre gångstigen, som korsar den sandiga höjden vid Gråberg, löpte här längs med utredningsområdet. Foto mot väst (Fotonr: 2024-43_1). Fotograf: Linda Wigert

Figur 5. Drönarfoto över mittersta delen av utredningsområdet. Den ljusa fläcken i åkern och den gröna fläcken i rapsen, markerar de ungefärliga platserna för de bortplöjda gravhögarna, L1997:9389 och L1997:9457. I den öppna åkermarken ligger även boplatsen L1997:9992. Foto mot nordöst (Fotonr: 2024-43_40). Fotograf: Linda Wigert. Godkänt för spridning enligt Lantmäteriets beslut: LM2024/034214.

utredningsområdet finns åtminstone tre borttagna gravhögar: L1997:9236, L1997:9389 och L1997:9457. Två av dessa ligger direkt väster om nu aktuellt utredningsområde, figur 2 och 5.

Inom södra delen av utredningsområdet ligger delar av boplatz L1997:9992, figur 2 och 5. Fornlämningen utgör en stenåldersboplatz registrerad baserat på fynd av flintartefakter, bland annat tunnackiga och tjockackiga yxor, dolkar och skärar.

SYFTE OCH METOD

Syftet med utredningen är att ta reda på om ännu okända fornlämningar berörs av det planerade arbetsföretaget. Utredningen ska preliminärt avgränsa nyupptäckta fornlämningar inom utredningsområdet samt identifiera, motivera och antikvariskt bedöma både kända och nyupptäckta kulturmiljölämningar.

Resultaten från utredningen ska kunna användas vid Länsstyrelsens fortsatta tillståndsprövning och utgöra underlag inför eventuella kommande arkeologiska åtgärder. Resultaten ska även kunna användas som underlag i företagarens fortsatta planering.

Utredningen inleddes med en arkivstudie där utredningsområdets och närområdets kulturmiljö analyserades, dels genom Kulturmiljöregistret, dels genom Lantmäteriets söktjänst Historiska kartor. Detta för att identifiera arkeologiskt intressanta ytor och historisk markanvändning.

Arkivstudien följdes av fältarbete i form av sökschaktsgrävning med bandgående grävmaskin, med en planeringsskopa om 1,3 meters bredd. Vid schaktningen skalades matjorden av ned till den underliggande alven, för att frilägga eventuella bevarade arkeologiska kontexter. Då jordmånen i området delvis består av flygsand, eftersöktes även äldre markhorisonter som överlagrats. Ytorna under dessa äldre horisonter undersöktes på samma sätt som de under den ytliga matjorden. I enstaka fall grävdes djupare schakt, för att om möjligt definiera ytterligare översandade horisonter. Norra delområdet var delvis beväxt med träd vilket påverkade framkomligheten och möjligheten att gräva längre schakt. I övrigt har schakten anlagts i utredningsområdets längdriktning, vanligtvis nord-öst-sydväst. Då inga fynd eller anläggningar påträffats inom en schaktlängd om cirka 15–20 meter gjor-

des schaktningsuppehåll i cirka 20 meter innan nästa schakt grävdes.

Schakt, anläggningar och fynd mättes in med RTK-GPS och dokumenterades genom fotografering och textbeskrivning. Anläggningar och fynd relaterades till det schakt eller den anläggning de påträffats i. Enstaka anläggningar snittades och undersöktes till hälften.

Ytorna intill de bortplöjda gravhögarna metalldetekterades. Invid hög L1997:9389 växte meterhög raps. Där detekterades schakt 290 och 359. För att inte förstöra för mycket av grödan fick ytan som detekterades definieras av schaktens längd och grävmaskinens bredd, vilken uppgick till cirka fyra meter. Inom ytan skala-

Figur 6. Jonas metalldetekterar marken vid schakt 290, invid den bortplöjda gravhögen, L1997:9389. Rapsen har skalats av för att möjliggöra svepning med detektorn. Foto mot norr (Fotonr: 2024-43_19). Fotograf: Linda Wigert

Figur 7. Jonas metalledetektar marken vid den bortplöjda gravhögen L1997:9457. I åkermarken ligger även boplatsen L1997:9992. Foto mot nordöst (Fotonr: 2024-43_30). Fotograf: Linda Wigert

des rapsen av så att det övre skiktet av matjord frilades och metalledektorn kunde svepas över ytan utan hinder, figur 6. När matjorden skalats av helt, detekterades även den underliggande alven. Invid hög L1997:9457 var åkermarken öppen och hela utredningsområdets ytskikt detekterades inom åkerns yta, figur 7.

Vid fältarbetets slut fotograferades utredningsområdet med drönare, för att ge en bättre dokumentation av fältarbetets förutsättningar och hur den omgivande bebyggelsen påverkade fornlämningsmiljön vid utredningstillfället.

Utredningen genomfördes av två arkeologer från Kulturmiljö Halland, i maj 2024. Vädret var torrt och soligt.

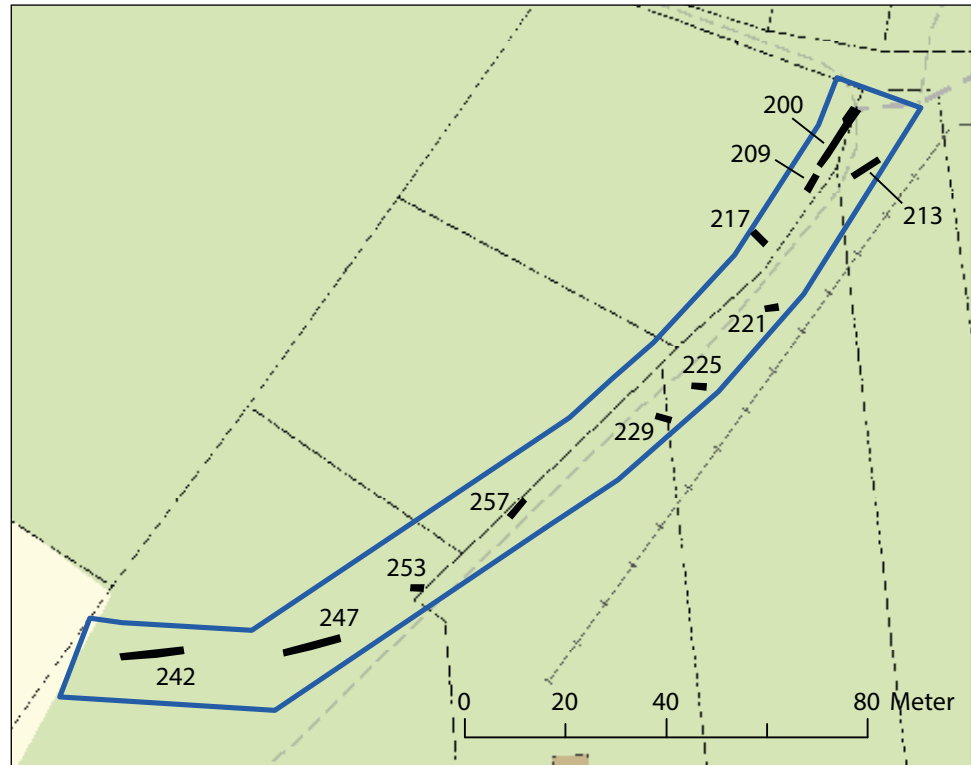
RESULTAT

Totalt öppnades 33 sökschakt. Den sammanlagda schaktlängden uppgick till 494 löpmeter, vilket motsvarar strax över 700 kvadratmeter frilagd yta, figur 8 och 9.

I sex schakt påträffades anläggningar, en majoritet av dessa framkom i schakt 359, intill platsen för den bortplöjda gravhögen, L1997:9389. Totalt mättes 17 potentiella anläggningar in: 14 stolphål, två härdar och en grop. För detaljerad information om anläggningar och schakt, se bilaga 2 och 3.

I fem schakt påträffades fynd i form av enstaka avslag av flinta. Flest fynd framkom i schakt 388, inom boplats L1997:9992, där tre avslag, varav ett bränt, påträffades. I övrigt förekom flinta naturligt i nästin-

Figur 8. Utdrag ur fastighetskartan. Norra delsträckan av utredningsområdet, markerat med blå linje. Undersökta schakt markerade med svart linje och IntrasisID. Skala 1:1 500.

till alla schakt. Ett grusigt sandlager med, för Hallands del, rikliga mängder flinta, framkom inom större delen av utredningsområdet. Lagret bedöms som avsatt av inlandsisen och har ställvis täckts av flygsand, exempelvis i schakt 242.

Schakten längst i norr placerades till störst del vid sidan av den äldre gångstigen, för att inte i onödan störa framkomligheten för lokalbefolkningen som nyttjar området. Marken bestod av en tunn förna varunder det grusiga sandlagret med flinta, cirka 0,05–0,1 meter tjockt, framkom. I schakt om 5 meter kunde ett 20–40-tal flintor räknas. Flintan vara helt naturlig och spräckt av frost eller naturliga slag, figur 10. Inga anläggningar påträffades. Under den grusiga sanden fanns ren sand. Djupschakt anlades för att eftersöka översandade markhorisonter. På ett djup om strax över 2 meter hade inga sådana horisonter påträffats, figur 11. Höjden bedöms som "ursprunglig" och till stor del ej täckt av flygsand. Vid en snabb ytinventering av höjden, runt om utredningsområdet (utanför gångstigen), verkar samma typ av grusiga lager med flinta förekomma direkt under förnan. I schakten påträffades inga tydliga avslag eller redskap, men enstaka avslag kunde iakttas i gångstigen utanför utredningsområdet.

Delområdet i norr bestod även av en mer tätbevuxen, snårig yta, med vad som bedöms som omrörda och/eller översandade marktytor, figur 12. Här var framkomligheten begränsad och schaktningen påverkades därefter. I ett av schakten, nummer 242, påträffades ett översandat matjordslager som i sin tur täckte anläggning 233, en hård, belägen i det grusiga sandlagret med flinta, figur 13 och 14.

I södra delområdet bestod vegetationen av meterhögraps eller öppen åkermark. Schaktningen fortlöpte utan svårighet. Under ett 0,3–0,45 meter tjockt matjordslager framkom en alv av ren sand, figur 15.

Anläggningarna i schakt 359 har sammanlänkats till en ny kulturmiljölämning och registrerats i Kulturmiljöregistret som boplatssområde L2024:1978, figur 16 och 17.

Fyra schakt drogs genom östra kanten av boplatssområde L1997:9992, figur 9. I schakt 403 och 416 framkom en hård och ett stolphål. I övrigt var schakten tomma, så när som på de tre flintavslag som beskrevs ovan. Anläggningarna, och södra delen av schakt 388, där flintavslag påträffades, har sammanlänkats till en ny kulturmiljölämning och registrerats i Kulturmiljöregistret som boplatssområde L2024:2811, figur 18.

Figur 10. Exempel på flintan som förekom i det grusiga sandlagret. Uppåt 40 flintor i ett kort schakt, ingen slagen (Fotonr: 2024-43_4). Fotograf: Linda Wigert

Figur 12. Jonas väntar in Jakob i grävmaskinen som långsamt tog sig fram genom den kuperade och slybeväxta terrängen. Foto mot nordöst (Fotonr: 2024-43_9). Fotograf: Linda Wigert

Figur 11. Översikt schakt 200. Djupschakt. Ren sand ända till botten. Foto mot väst (Fotonr: 2024-43_2). Fotograf: Linda Wigert

Figur 13. Profilen i norra schaktväggen av schakt 242. Med ett översandat matjordslager i botten. Foto mot norr (Fotonr: 2024-43_12). Fotograf: Linda Wigert

Figur 14. Översikt anläggning 233, i schakt 242. Härden framkom under en översandad matjordshorizont, cirka 0,7 meter under markytan. Foto mot öst (Fotonr: 2024-43_10). Fotograf: Linda Wigert.

I övrigt var anläggningarna som påträffades inom utredningsområdet spridda, eller förekom i mindre kluster, som bedöms som för små och osäkra för att klassas som fornlämningar.

TOLKNING

Den sandiga marken mellan Edenberga och Ränneslöv bör ha lämpat sig ypperligt som boplatsoområde under förhistorisk tid. Trots det påträffas ytterst få bevarade anläggningar och fynd inom utredningsområdet. De fyndplatser som finns registrerade i närområdet visar dock att människor vistats på platsen sedan stenåldern.

Eventuellt kan bristen på arkeologiska lämningar bero på att flygsand förflyttat skyddande matjordslager, så

att plogen kommit åt att förstöra de boplatser som funnits i området. Alternativt skulle boplatserna kunna finnas bevarade under djupa lager av sand. Något som de överlagrade härdarna L1997:7654 och L2024:2621, vid Gråberg, vittnar om.

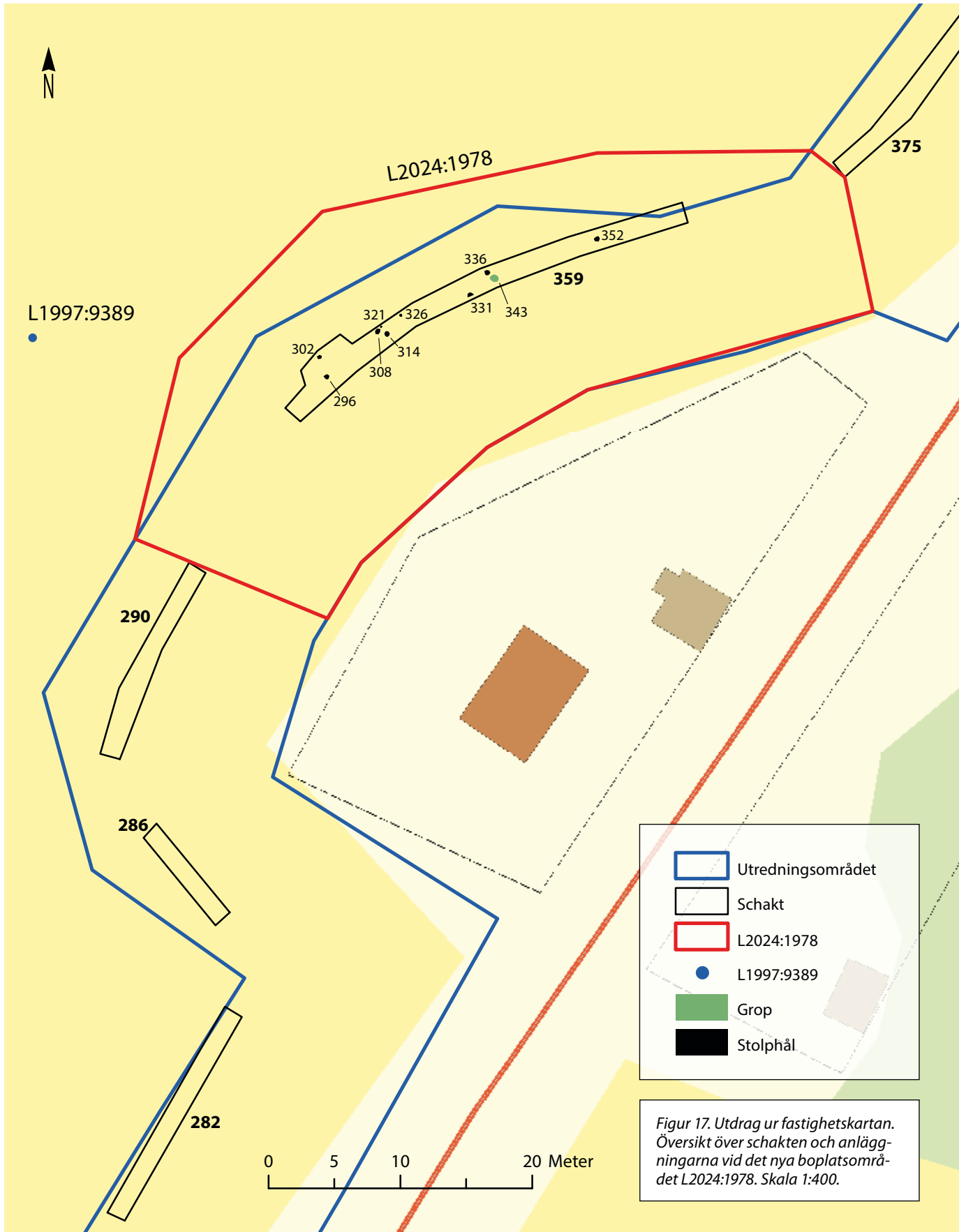
Gravhögarna i Ränneslöv socken har varit svårt utsatta för tidens gång och flertalet har plöjts eller grävts bort av flitiga bönder. Intill gravhög L1997:9389 verkar spår efter forntida aktivitet finnas bevarad, inom det nyregistrerade boplatsoområdet L2024:1978. Eventuellt skulle en vidare undersökning av lämningen kunna ge svar på om anläggningarna har koppling till aktiviteten vid gravhögen.

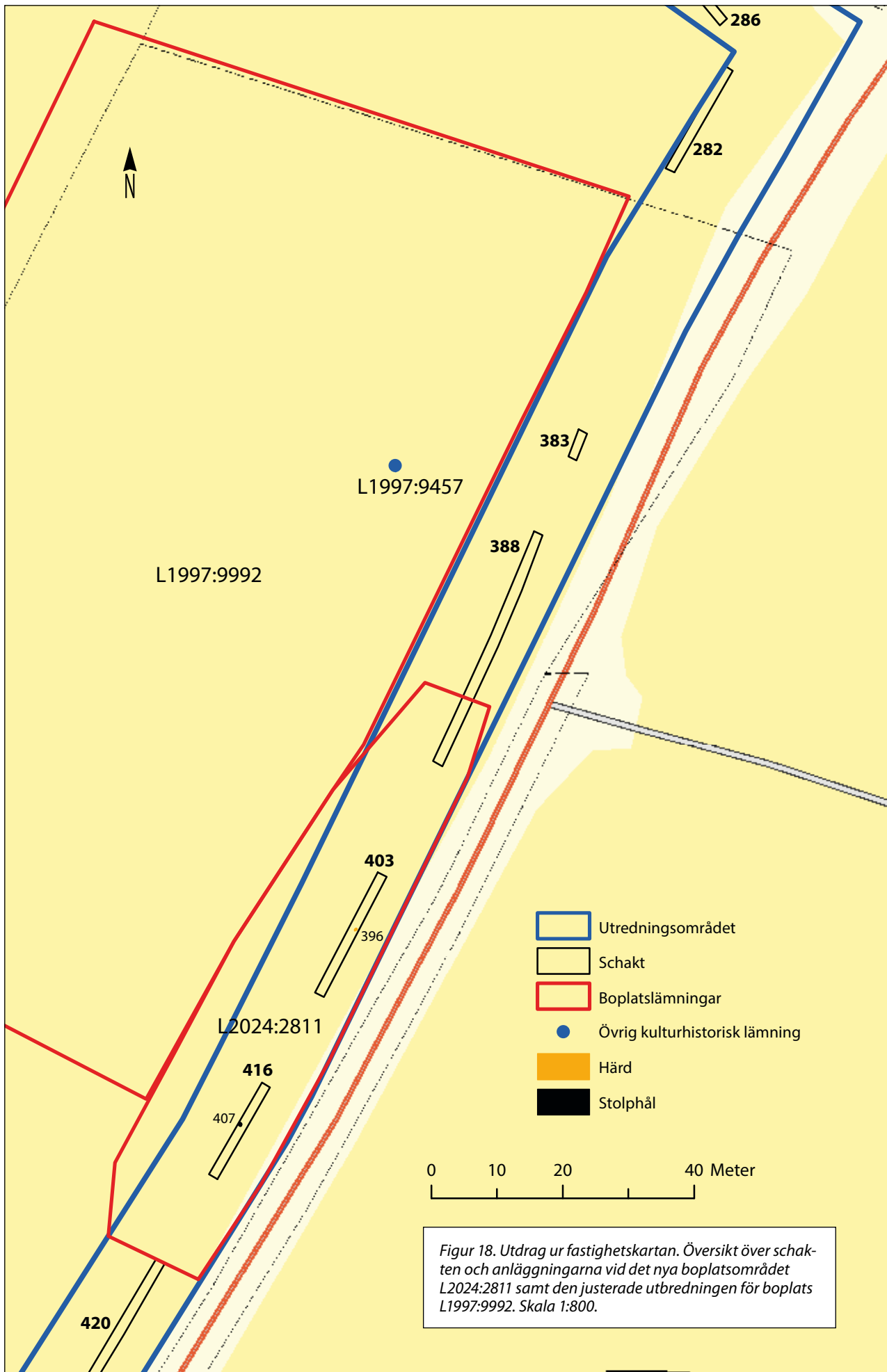

Figur 15. Översikt schakt 290, grävt i ett av rapsfälten inom södra delsträckan av utredningsområdet. Under matjorden fanns den ljusa sanden, helt fri från sten, men med ställvisa inslag av grus med flinta. Foto mot nordöst (Fotonr: 2024-43_20). Fotograf: Linda Wigert.

Figur 16. Översikt över anläggning 296 och 302. Två av stolphålen i schakt 359. Påträffade inom den nya forn-lämningen, boplatsområde L2024:1978. Foto mot nordöst (Fotonr: 2024-43_22). Fotograf: Linda Wigert.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Kulturmiljö Halland anser att en arkeologisk förundersökning bör genomföras vid den nyregistrerade boplatsen L2024:1978, om exploatörens planer kvarstår. Lämningen är preliminärt avgränsad i norr och söder, men inte i öst och väst. Den sandiga undergrunden utgör ett poröst material som lätt rasar vid schaktgrävning. Därmed bedömer Kulturmiljö Halland att förundersökningsområdet bör vara så pass tilltaget att riskerna för att ännu ej undersökta lager rasar vid arbetet med att lägga ner den nya vattenledningen minimeras.

De bevarade anläggningarna och fynden inom L2024:2811 bedöms besitta en relativt låg vetenskaplig potential. Det är möjligt att fornlämningen har en vidare utbredning i väst, med fler bevarade arkeologiska kontexter. Men inom nu aktuellt utredningsområde anser kulturmiljö Halland att ingen vidare arkeologisk insats är nödvändig. Eventuellt hade en datering av härden kunnat bidra till att koppla aktiviteten vid boplatssområde L2024:2811 till lämningarna inom boplatssområdet L2024:1978.

I norra delen av utredningsområdet är spåren efter äldre tiders landskapsutnyttjande bedömt få. Den enda anläggning som framkom, den översandade härden, L2024:2621, hade kunnat dateras för att öka förståelsen av hur och när landskapet nyttjats och översandats.

Den sandiga höjden i norra änden av utredningsområdet, utgör ett utmärkt läge för stenåldersbosättning. Vid framtida exploateringsplaner inom höjden bör fortsatta arkeologiska insatser utföras, trots bristen på anläggningar och fynd inom nu aktuellt område.

REFERENSER

Lantmäterimyndigheternas arkiv. (1783). Aktbeteckning: 13-rän1.

Lantmäterimyndigheternas arkiv. (1842). Laga skifte. Aktbeteckning: 13-rän-16.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens beslutsnummer:	431-8060-2023
Eget diarienummer:	2024-33
Uppdragsgivare:	Laholmsbuktens VA AB
Utförandetid:	6-8 maj 2024
Personal:	Linda Wigert (projektledare) och Jonas Carlsson, arkeologer vid Kulturmiljö Halland. Jacob Eriksson, grävmaskinist vid LBC Ängstorp AB
Koordinatsystem:	Sweref 99 TM
Höjdsystem:	RH 2000
Läge:	Halland, Laholm kommun, Ränneslöv socken, Koordinater X: 381989, Y: 6259374 (koordinater i norra änden)
Undersökt:	494 löpmeter, 715 m ²
Dokumentation:	Schakt, anläggningar och fynd mättes in med RTK-GPS och dokumenterades i text och bild. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojektet Ranneslov202433U och digitala fotografier har fotonummer 2024-43_01-47
Prover:	Inga prover samlades in
Fynd:	Inga fynd tillvaratogs
Datering:	Odaterad

BILAGOR**Bilaga 1** Fotolista**Fotonummer:** 2024-43:1-47

Landskap: Halland
 Socken: Ränneslöv
 Fastighet: Edenberga 20:1 m.fl.

Arkeologisk utredning 2024

LW=LINDA WIGERT

Nummer	Motiv	Mot	Datum	Sign
2024-43_1	Arbetsbild. Jonas vid schakt 200.	V	240506	LW
2024-43_2	Översikt schakt 200. Djupschakt. Ren sand ända till botten.	V	240506	LW
2024-43_3	Översikt schakt 213.	SV	240506	LW
2024-43_4	Exempel på flintan som förekommer på den sandiga höjden. Uppåt 40 flintor i ett kort schakt, ingen slagen.	-	240506	LW
2024-43_5	Översikt schakt 200. Direkt under förnan framkom ett 0,05-0,1 m tj lager av grusig sand med inslag av flinta. Flintan har karaktär av att vara slagen, men saknar helt slagbulor. Enstaka är svallade. Enstaka är tydligt frostsprängda.	S	240506	LW
2024-43_6	Översikt schakt 217.	V	240506	LW
2024-43_7	Översikt schakt 221.	N	240506	LW
2024-43_8	Översikt schakt 225.	SV	240506	LW
2024-43_9	Arbetsbild. Jonas inväntar maskinen som tog sig fram långsamt genom den täta vegetationen och besvärliga terrängen.	NÖ	240506	LW
2024-43_10	Översikt anläggning 233, en härd. Framkom under ett översandad matjordslager.	Ö	240506	LW
2024-43_11	Översikt schakt 242. Härd 233, ungefär i mitten.	Ö	240506	LW
2024-43_12	Profilen i norra schaktväggen av schakt 242. Med ett översandat matjordslager i botten.	N	240506	LW
2024-43_13	Översikt schakt 247. Färre flintor nedanför slänten än i och ovanpå.	NÖ	240506	LW
2024-43_14	Översikt, norra delen av utredningsområdet. En slänt på en sandig höjd.	NÖ	240506	LW
2024-43_15	Översikt, norra delen av utredningsområdet. Nedanför slänten och den sandiga höjden. Sandiga, omrörda massor med översandade eller övertäckta matjordslager.	SV	240506	LW
2024-43_16	Översikt schakt 261. Ca 40-flintor.	SV	240506	LW
2024-43_17	Översikt anläggning 277, ett stolphål. Ensam anläggning i schakt 273.	SV	240506	LW
2024-43_18	Översikt schakt 282. Sumpigt längst i söder, närmast diket.	N	240506	LW
2024-43_19	Arbetsbild. Jonas metalldetekterar markytan vid schakt 290. I närheten av den bortschaktade gravhögen.	N	240507	LW
2024-43_20	Översikt schakt 290.	NÖ	240507	LW
2024-43_21	Översikt över utredningsområdet. På den ljusa fläcken i åkermarken nedan ska enligt muntliga källor en gravhög ha legat.	SÖ	240507	LW
2024-43_22	Översikt anläggning 296 och 302. Två stolphål i schakt 359 och inom den nya fornlämningen.	NÖ	240507	LW
2024-43_23	Översikt anläggning 308, 314, 321 och 326. Stolphål inom den nyupptäckta fornlämningen.	NÖ	240507	LW
2024-43_24	Översikt anläggning 336 och 343, ett stolphål och en grop i schakt 359.	NÖ	240507	LW
2024-43_25	Översikt schakt 359, med anläggningarnas intill platsen för gravhögen.	SV	240507	LW
2024-43_26	Översikt anläggning 352, ett stolphål i schakt 359.	NÖ	240507	LW

Nummer	Motiv	Mot	Datum	Sign
2024-43_27	Översikt förundersökningsytan inom rapsfältet.	SV	240507	LW
2024-43_28	Översikt schakt 375.	SV	240507	LW
2024-43_29	Profilen i västra schaktväggen i schakt 383. Översandade sumplager som förmodligen kommer från att diket/vattendraget in till svämmat över.	SÖ	240507	LW
2024-43_30	Arbetsbild. Jonas metalldetekterar den öppna åkermarken vid den södra av de två bortplöjda gravhögarna. I bakgrunden syns höjden med platsen för den norra högen och den nyupptäckta fornlämningen.	NÖ	240507	LW
2024-43_31	De enda säkert slagna flintorna som påträffades inom förundersökningsområdet framkom i schakt 388, i östra kanten av boplatsoområdet.	-	240507	LW
2024-43_32	Översikt schakt 388.	SV	240507	LW
2024-43_33	Översikt anläggning 396, ett stolphål eller en eventuell härdrest, i schakt 403.	SV	240507	LW
2024-43_34	Översikt anläggning 407, ett stolphål.	SV	240507	LW
2024-43_35	Översikt schakt 420.	S	240507	LW
2024-43_36	Översikt schakt 476.	NÖ	240507	LW
2024-43_37	Översikt anläggning 445, 453 och 460. Stolphål i schakt 476.	NÖ	240507	LW
2024-43_38	Drönarfoto över södra änden av utredningsområdet.	SV	240507	LW
2024-43_39	Drönarfoto över mittersta delen av utredningsområdet. Den ljusa fläcken i åkern och den gröna fläcken i rapsen, markerar de ungefärliga platserna för de bortplöjda gravhögarna.	N	240507	LW
2024-43_40	Drönarfoto över rapsfältet där den nya fornlämningen påträffades.	NÖ	240507	LW
2024-43_41	Drönarfoto över södra änden av utredningsområdet. Ränneslöv samhälle i bakgrunden.	S	240507	LW
2024-43_42	Drönarfoto över rapsfältet där den nya fornlämningen påträffades. I norr växer skog på den sandiga höjden vid utredningsområdets norra ände.	N	240507	LW
2024-43_43	Drönarfoto, arbetsbild. Jonas övervakar maskinarbetet vid schakt 476.	N	240507	LW
2024-43_44	Drönarfoto över nästan hela utredningsområdet. Längst ned i bild syns ett av schakten i skogsområdet.	SV	240507	LW
2024-43_45	Drönarfoto över schakten i skogsområdet, nedanför den sandiga höjden i norra delen av utredningsområdet.	SV	240507	LW
2024-43_46	Drönarfoto över norra delen av utredningsområdet. Den sandiga höjden med ett grusigt lager med flinta, till höger i bild.	V	240507	LW
2024-43_47	Drönarfoto över schakt 200, det första schaktet, intill gångstigen längst i norr.	V	240507	LW

Bilaga 2 Schaktlista

Landskap: Halland
 Socken: Ränneslöv
 Fastighet: Edenberga 4:6, 5:30, 9:14, 16:1, 17:1, S:17, S:18 samt Ränneslöv 10:34, 21:1.
 Fornlämningsnummer: L1997:9992, L2024:1978, L2024:2621 och L2024:2811

Arkeologisk utredning 2024

IntrasisID	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning	Kommentar
200	14	1,3	0,4-2	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,1 m dj, grusig sand med inslag av flinta. Därunder ljus sand.	Flintan har ställvis karaktär av att vara slagen, men saknar helt slagbulor. Bedömt är all flinta naturlig och frostsprängd eller sönderslagen av naturliga händelser. Enstaka flintor är svallade.
209	4	1,3	0,3	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,15 m dj, matjord av svart, humös sand. 0,15-0,2 m dj, grusig sand med inslag av flinta och enstaka stenar, 0,1-0,15 m st. Därunder ljus sand.	Ett 20-tal flintor påträffades, alla naturliga.
213	6	1,3	0,3	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,15 m dj, matjord av svart, humös sand. 0,15-0,2 m dj, grusig sand med inslag av flinta och enstaka stenar, 0,1-0,15 m dj. Därunder ljus sand.	Ett 20-tal flintor påträffades, alla naturliga.
217	4	1,3	0,25	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,1 m dj, matjord av svart, humös sand. Därunder ljus sand.	
221	3	1,3	0,25	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,1 m dj, matjord av svart, humös sand. Därunder ljus sand.	
225	3	1,3	0,2	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,1 m dj, matjord av svart, humös sand. Därunder ljus sand.	
229	3	1,3	0,2	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,15 m dj, grusig sand med inslag av flinta och enstaka stenar, 0,1-0,15 m st. Därunder ljus sand.	
242	13	1,3	0,4-1,2	0-0,1 m dj, förna. 0,1-0,2 m dj, grå matjord av lätt humös sand. 0,2-0,9 m dj, ljusbrun sand. 0,9-1,15 m dj, mörkbrun matjord av humös sand. 1,15-1,2 m dj, lätt grusig sand med inslag av flinta. Därunder ljus sand.	Ett 50-tal flintor påträffades, alla naturliga. En hård, AH233, framkom i den lätt grusiga sanden.
247	12	1,3	0,2	0-0,05 m dj, förna. 0,05-0,1 m dj, lätt grusig sand med enstaka flintor.	
253	3	1,3	0,2	0-0,05 m dj, förna. Därunder ren sand.	
257	5	1,3	0,2	0-0,05 m dj, förna. Därunder ren sand.	
261	20	1,3	0,5	0-0,45 m dj, matjord av humös sand. 0,45-0,5 m dj, lätt grusig sand med inslag av flinta. Därunder ljus sand.	Ett 40-tal flintor påträffades, varav 1 avslag. Flertalet svallade.
265	19	1,3	0,4	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. 0,3-0,35 m dj, lätt grusig sand med inslag av flinta. Därunder ljus sand.	Ett 30-tal flintor påträffades, varav 1 avslag. Flertalet svallade.
269	16	1,3	0,5	0-0,45 m dj, matjord av humös sand. 0,45-0,5 m dj, lätt grusig sand med inslag av flinta. Därunder ljus sand.	Ett 40-tal flintor påträffades, varav 1 eventuell del av kärna. Flertalet svallade.
273	23	1,3	0,5	0-0,4 m dj, matjord av humös sand. 0,4-0,45 m dj, lätt grusig sand med enstaka flintor. Därunder ljus sand.	
282	18	1,3	0,6	0-0,5 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Sumpigt längst i söder, närmast diket/vattendraget.
286	9	1,3	0,45	0-0,4 m dj, matjord, av humös sand. Därunder ljus sand.	

IntrasisID	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Beskrivning	Kommentar
290	16	1,3	0,4	0-0,4 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Ett par övrigt slagna flintor påträffades i matjorden. Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden samt i botten av schaktet.
359	34	3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Anläggningar påträffades, intill platsen för gravhögen. Enstaka flintor i undergrunden, ej slagna. Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden samt i botten av schaktet.
375	22	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Enstaka flintor i undergrunden, ej slagna.
383	4	1,3	1	0-0,35 m dj, matjord av humös sand. 0,35-0,5 m dj, brun sand. 0,5-0,9 m dj, flertalet linser av matjord av varierande tjocklek. Därunder ljusgrå sand.	Schaktet anlagt i slänt ovanför dike/vattendrag. De humösa linserna skulle kunna ha uppstått vid översvämningar/höga vattennivåer i vattendraget. Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden. Anlagt i östra kanten av L1997:9992.
388	38	1,3	0,45	0-0,35 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand med ställvisa inslag av lätt grusig sand.	Spridda flintor påträffades i undergrunden, varav 3 avslag (ett av dessa var bränt). Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden. Anlagt i östra kanten av L1997:9992.
403	16	1,3	0,35	0-0,35 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	En härdrest påträffades. Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden. Anlagt i östra kanten av L1997:9992.
416	16	1,3	0,4	0-0,35 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Ett större stolphål påträffades. Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden. Anlagt i östra kanten av L1997:9992.
420	28	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Ytan metalldetekterades ovanpå matjorden. Anlagt i östra kanten av L1997:9992.
425	17	1,3	0,4	0-0,4 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	
433	17	1,3	0,4	0-0,4 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand, ställvis något grusig.	
441	16	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	
467	15	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	
471	19	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand, ställvis lätt grusig.	Enstaka flintor i undergrunden, ej slagna.
476	33	1,3	0,4	0-0,35 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	Tre stolphål påträffades.
482	16	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	
487	12	1,3	0,3	0-0,3 m dj, matjord av humös sand. Därunder ljus sand.	

Bilaga 3 Anläggningslista

Landskap: Halland
 Socken: Ränneslöv
 Fastighet: Edenberga 4:6, 5:30, 9:14, 16:1, 17:1, S:17, S:18 samt Ränneslöv 10:34, 21:1.
 Fornlämningsnummer: L1997:9992, L2024:1978, L2024:2621 och L2024:2811

Arkeologisk utredning 2024

IntrasisID	Typ	Schakt	Djup u my (m)	Längd	Bredd	Djup	Beskrivning	Kommentar
233	Härd	242	0,7	0,8	0,7	-	Härd, rundoval, 0,8x0,7 m st. Påträffad under översandad matjord. Mycket urlakad. Ett par skörbrända stenar och kolstänk synligt i ytan. Flinta i lagret runt om, ej slagen, hälften svallad.	-
277	Stolphål	273	0,3	0,2	0,2	0,1	Stolphål, runt, 0,2 m diam, 0,1 m dj. Fyllning av sandig, humös matjord. Skålad botten.	Delundersökt, 50%.
296	Stolphål	359	0,3	0,3	0,3	-	Stolphål, runt, 0,3 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord. Kolstänk i ytan.	-
302	Stolphål	359	0,3	0,3	0,3	-	Stolphål, runt, 0,25 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	Torkade upp snabbt.
308	Stolphål	359	0,3	0,45	0,3	-	Stolphål, runt, 0,45x0,3 m st. Fyllning av sandig, humös matjord.	-
314	Stolphål	359	0,3	0,35	0,35	-	Stolphål, runt, 0,35 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	-
321	Stolphål	359	0,3	0,15	0,15	-	Stolphål, runt, 0,15 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	-
326	Stolphål	359	0,3	0,2	0,2	-	Stolphål, runt, 0,2 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	-
331	Stolphål	359	0,3	0,35	0,35	-	Stolphål, runt, 0,35 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	-
336	Stolphål	359	0,3	0,35	0,35	-	Stolphål, runt, 0,35 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord. Påträffat 0,3 m u my. Kolstänk i ytan.	-
343	Grop	359	0,3	0,55	0,55	-	Grop, rundoval, 0,55 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord med kolstänk i ytan.	Bedömd som eventuell härd-botten.
352	Stolphål	359	0,4	0,35	0,35	-	Stolphål, runovalt, 0,35 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord. Kolstänk i ytan.	-
396	Härd	403	0,3	0,55	0,35	0,05	Härdrest, oval, 0,55x0,35 m diam, 0,05 m dj. Fyllning av sandig, humös matjord med kolstänk.	Delundersökt, 50%.
407	Stolphål	416	0,3	0,6	0,6	-	Stolphål, runt, 0,6 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord. Kolstänk i ytan.	-
445	Stolphål	476	0,3	0,2	0,2	0,1	Stolphål, runt, 0,2 m diam, 0,1 m dj. Fyllning av sandig, humös matjord. Konformad botten.	-
453	Stolphål	476	0,3	0,15	0,15	-	Stolphål, runt, 0,15 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	-
460	Stolphål	476	0,3	0,15	0,15	-	Stolphål, runt, 0,15 m diam. Fyllning av sandig, humös matjord.	-

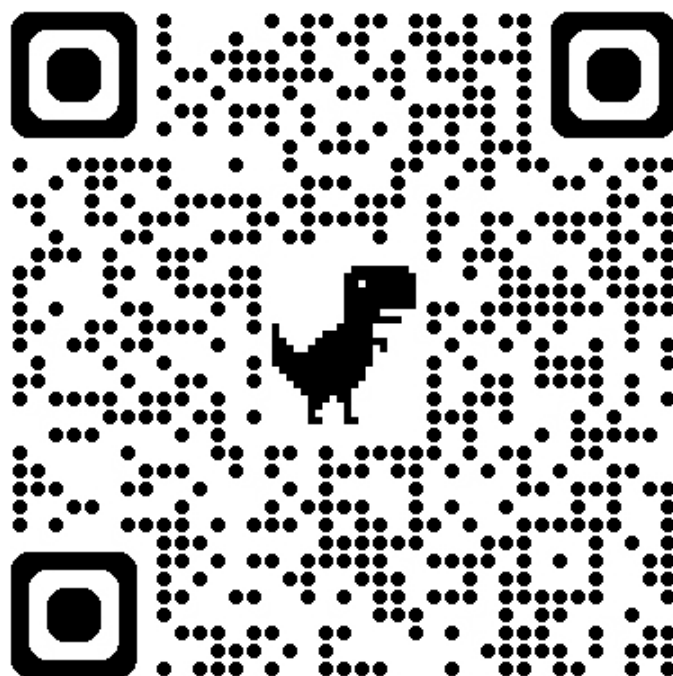
Bilaga 4 Lämningslista

Landskap: Halland
 Socken: Ränneslöv
 Fastighet: Edenberga 4:6, 5:30, 9:14, 16:1, 17:1, S:17, S:18 samt Ränneslöv 10:34, 21:1.
 Fornlämningsnummer: L1997:9992, L2024:1978, L2024:2621 och L2024:2811

Arkeologisk utredning 2024

Lämningsnr	Typ	Antikvarisk bedömning	Beskrivning	Kommentar
L1997:9992	Boplats	Möjlig FL	Boplats, 150X100 m (NÖ-SV). I åkern har fd markägaren A Svensson tillvaratagit en mängd stenartefakter. Fynden förvaras hos sonen Hasse Svensson, Ränneslöv. Möjligen härrör några fynd från andra åkrar men de allra flesta är funna i denna åker. Fynden utgörs av: 2 tunnackiga flintyxor, 5 tjockackiga flintyxor, 1 spetsnackig flintyx, 5 bergartsyxor, 1 tjockackig flintmejsel, 3 flintdolkar, 1 spjutspets av flinta, 2 tvärpilspetsar, 2 skäror samt spånkärnor och mängder av spån och flintavslag. Vid besiktning påträffades inga flintavslag.	30 m ö h
L2024:1978	Boplatsområde	FL	Boplatsområde, cirka 55x25 m (NÖ-SV). Bestående av nio runda stolphål, 0,15-0,45 m diam samt en rund grop, 0,55 m diam. Påträffade 0,3 m u my.	31 m ö h
L2024:2621	Härd	FL	Härd, rundoval, 0,7x0,8 m st (N-S). Påträffad vid arkeologisk utredning, 0,7 m u my, under översandad matjord. Mycket urlakad. Ett par skörbrända stenar och kolstänk synligt i ytan.	30 m ö h
L2024:2811	Boplatsområde	FL	Boplatsområde, cirka 100x20 m (NÖ-SV). Bestående av en härd, ett stolphål samt tre flintavslag (varav ett bränt).	30-31 m ö h

Hitta våra rapporter och följ oss på våra sociala medier!

KULTURMILJÖ
HALLAND

EN DEL AV HALLANDS KULTURHISTORISKA MUSEUM